

Code.No.078/78/I-I

POTTI SREERAMULU TELUGU UNIVERSITY

HYDERABAD-500 004

M.A. SANSKRIT - PREVIOUS (DISTANCE EDUCATION)

ANNUAL EXAMINATIONS, OCTOBER - 2007

PAPER - I. POETRY AND PROSE.

Time - 3 hours

Marks : 100

Note: Attempt all questions. All questions carry equal marks. Answers may be written in Sanskrit or Telugu or English. While answering in Sanskrit, Devanagari script should be used.

I. प्रतिभागं एकं श्लोकं स्वीकृत्य व्याख्यात - 2x10=20

Explain any one sloka taking from each part.

1. मार्गं तावच्छृणु कथयतस्त्वत्प्रयाणानुरूपं
सन्देशं मे तदनु जलद ! श्रोष्यसि श्रोत्रपेयम् ।
खिन्नः खिन्नः शिखरिषु पदं न्यस्य गन्तासि यत्र
क्षीणः क्षीणः परिलघु पयः स्रोतसां चोपभुज्य ॥
2. गच्छन्तीनां रमणवसतिं चोषितां तत्र नक्तं
रुद्धालोके नरपतिपथे सूचिभेदोस्तमोभिः ।
सौदामिन्या कनकानिकषस्निग्धया दर्शयोर्वी
तोयोत्सगस्तानितमुखरो मा स्म भूविकल्वास्ताः ॥
- b. 1. निरत्ययं साम न दानवर्जितं न भूरिदानं विरहय्य सत्क्रियाम् ।
प्रवर्तते तस्य विशेषशालिनी गुणानुरोधेन विना न सत्क्रिया ॥
2. अवन्ध्यकोपस्य विहन्तुरापदां भवन्ति वश्याः स्वयमेव देहिनः ।
अमर्षशून्येन जनस्य जन्तुना न जातहादेन न विद्विषादः ॥

II. मेघदूतमनुसृत्य मेघं प्रति यज्ञस्य प्रार्थनां वर्णयत । 20

Describe the request of Yaksha made to the cloud according to

Meghaduta.

अथवा (or)

मेघदूतानुसारं उज्जयिन्यां मेघस्य कर्तव्यं विशदयत ।

Explain the activity of the cloud in Ujjaini city according to Meghaduta.

वनेचरस्य वचनानि श्रुत्वा द्रौपदी किमवोचत् ? 20

What did Draupadi say after listening to the words of Vanechara.

अथवा (or)

सुयोधनस्य परिपालनारीतिं वर्णयत ।

Describe the reign of Suyodhana.

चत्वारि सप्रकरणं व्याख्यात । Annotate any four. 4x5=20

1. रिक्तः सर्वो भवति हि लघुः पूर्णता गौरवाय ।
2. स्त्रीणामाद्यं प्रणयवचनं विभ्रमो हि प्रियेषु ।
3. नृपेष्वमात्येषु च सर्वसम्मदः ।
4. पराभवोऽप्युत्सव एव मानिनाम् ।
5. वत्सैः । प्रथमं राज्याङ्गं, दुर्लभाः सद्भृत्याः ।
6. प्रथममेव कौस्तुभमणिरिव गुणैः स्थितोऽसि हृदये देवस्य ।

हर्षजन्मोत्सवं वर्णयत । 20

Describe the birth celebration of Harsha.

अथवा (or)

प्रभाकरवर्धनस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।

Sketch the character of Prabhakara Vardhana.
